

## Tarybos išvados dėl Kongo Demokratinės Respublikos

1. Europos Sąjunga tebėra rimtai susirūpinusi dėl politinės padėties Kongo Demokratinėje Respublikoje (KDR), susidariusios dėl blokavimo įgyvendinant 2016 m. gruodžio 31 d. įtraukų politinį susitarimą, ir dėl saugumo padėties keliuose šalies regionuose, kuriuose pastebėtas neproporcingas jėgos naudojimas. Padėtį dar labiau blogina ekonomikos ir biudžeto krizė, dėl kurios labai kenčia gyventojai.
2. ES palankiai vertina 2016 m. gruodžio 31 d. susitarimą, kuris yra vienintelė priemonė užtikrinti būtiną teisėtumą institucijoms, kurios turėtų vadovauti pereinamajam procesui, įskaitant prezidento teisėtumą. Nei opozicijos vadovo Etienne'o Tshisekedi mirtis, nei saugumo padėtis neturi suteikti preteksto abejoti šiuo procesu, kuris turi užtikrinti demokratinį ir taikų valdžios perėmimą. Šiuo susitarimu, be kita ko, numatoma, kad prezidentas liktų pareigose, su sąlyga, kad Ministrų Pirmininku bus paskirtas opozicijos siūlomas asmuo ir kad iki metų pabaigos bus užtikrintas visų institucijų laikinas veikimas. Be to, pagal šį susitarimą draudžiama dabartiniam prezidentui likti pareigose pasibaigus šiam terminui. ES pabrėžia, jog būtina, kad visi subjektai, visų pirma prezidentinė dauguma, veiksmingai įgyvendintų susitarimą siekiant, kad iki 2017 m. pabaigos įvyktų rinkimai ir taip būtų užtikrintas visiškas konstitucinis teisėtumas. Neseniai įvykęs „Sambūrio“ (pranc. „*Rassemblement*“) kompetentingų asmenų tarybos naujo pirmininko, kuris taip pat eis Nacionalinės susitarimo stebėsenos tarybos (CNSA) pirmininko pareigas, paskyrimas yra pirmas žingsnis šia linkme.
3. Todėl ES pakartoja visokeriopai remianti katalikų vyskupų konferencijos (CENCO) atliekamą tarpininkavimo vaidmenį; šios konferencijos moralinis autoritetas, nešališkumas ir teisėtumas yra būtini, kad procesas būtų sėkmingas, ir juos pripažįsta visi Kongo subjektai. Ji remia 2017 m. vasario 22 d. CENCO plenarinės asamblėjos metu pateiktas rekomendacijas ir ragina regioną bei tarptautinę bendruomenę toliau laikytis įsipareigojimo remti CENCO. ES smerkia pastarojo meto smurtinius veiksmus prieš bažnyčias bei kitas CENCO institucijas ir primena, kad už tokius veiksmus atsakingi asmenys turės būti patraukti atsakomybėn.
4. Šalį veikianti gili institucinė, saugumo, socialinė ir ekonominė krizė gali būti suvaldyta tik visiškai įgyvendinus 2016 m. gruodžio 31 d. susitarimą ir suformavus vyriausybę, kuri būtų pakankamai teisėta, kad šalyje įvyktų rinkimai. Būtina daryti konkrečią pažangą, visų pirma nedelsiant paskirti Ministrą Pirmininką, priklausantį „Sambūriui“. Be to, būtina skubiai užtikrinti įtampos mažinimo priemonių įgyvendinimą, pavyzdžiui, paleisti politinius kalinius, nedelsiant nutraukti smurtą jų atžvilgiu, nutraukti opozicijos atstovų ir pilietinės visuomenės aktyvistų bauginimą bei savavališkus sulaikymus ir nutraukti bet kokią politiškai motyvuotą baudžiamąjį persekiojimą. ES pažymi, kad moterų dalyvavimas politiniame dialoge buvo apribotas, ir ragina sudaryti palankesnes sąlygas jų dalyvavimui susitarimo įgyvendinime.
5. ES pabrėžia atsakomybę ir lemiamą vaidmenį, kuris turi tekti Nepriklausomai nacionalinei rinkimų komisijai (CENI) įgyvendinant demokratišką ir patikimą rinkimų procesą. Šiuo tikslu ji dar kartą ragina imtis papildomų priemonių CENI skaidrumo ir valdymo srityse, taip pat nedelsiant nustatyti realiai įgyvendinamą ir priimtina rinkimų tvarkaraštį ir biudžetą siekiant iki 2017 m. pabaigos surengti rinkimus. ES prašo Nacionalinės Asamblėjos kuo skubiau priimti teisėkūros priemones, kurios būtinos rinkimams surengti, ir įsteigti CNSA, kuri šiame kontekste turi atlikti esminį CENI priežiūros vaidmenį. Šie elementai ir būsimos vyriausybės finansiniai įsipareigojimai turėtų suteikti pasitikėjimo, kuris padės ES ir kitiems partneriams suteikti pagalbą rinkimams.
6. Jungtinių Tautų Saugumo Taryba kovo mėn. atnaujins Jungtinių Tautų Organizacijos stabilizavimo misijos Kongo Demokratinėje Respublikoje (MONUSCO) įgaliojimus. Ta proga prioritetas bus suteikti misijai būtinus išteklius, kurie leistų jai įveikti naujus politinius ir saugumo iššūkius, užtikrinant sustiprintą civilių apsaugą ir teikiant deramą paramą rinkimų procesui.
7. ES griežtai smerkia KDR pastaruoju metu įvykdytus šurkščius žmogaus teisių pažeidimus ir primena, kad kova su nebaudžiamumu, nepaisant to, kas yra tų pažeidimų kaltininkai, yra viena iš būtinų sąlygų taikiam pereinamajam procesui ir ilgalaikiam padėties šalyje stabilizavimui. Valdžios institucijos turi visapusiškai užtikrinti žmogaus teises ir pagrindines laisves, visų pirma saviraiškos laisvę, be kita ko, nepriklausomoms žiniasklaidos priemonėms, taip pat asociacijų laisvę. ES mano, jog šiuo tikslu būtina, kad KDR veikiantis Jungtinių Tautų jungtinis žmogaus teisių biuras (UNHRO) galėtų dirbti be kliūčių visoje šalyje.
8. ES apgailestauja dėl visose trijose Kasajaus provincijose ir Centriniam Kongo kilusių smurto protrūkių – tai rodo, jog esama rizikos, kad padėtis šalyje gali toliau blogėti. ES, kaip ir JT Saugumo Tarybos narės, yra susirūpinusi dėl pastarojo meto pranešimų

apie Kasajaus provincijose vietos karinių grupuočių įvykdytus šiurkščius žmogaus teisių ir humanitarinės teisės pažeidimus, konkrečiai, KDR saugumo pajėgų narių vykdomą vaikų karių verbavimą bei neteisėtą išnaudojimą ir civilių žudymą; šie veiksmai pagal tarptautinę teisę galėtų būti laikomi karo nusikaltimais. ES remia 2017 m. vasario 25 d. JT Saugumo Tarybos paskelbtą raginimą KDR vyriausybei nedelsiant pradėti patikimą ir nešališką šių įvykių tyrimą, kad už juos atsakingi asmenys stotų prieš teisumą, ir taip pat nori, kad būtų pradėtas nepriklausomas tarptautinis tyrimas siekiant remti šį procesą.

9. ES yra labai susirūpinusi dėl blogėjančios humanitarinės padėties daugelyje šalies regionų ir pabrėžia pagarbos humanitariniams principams viršenybę ir būtinybę užtikrinti, kad pagalba pasiektų nukentėjusius gyventojus.

10. Be to, susirūpinimą tebekelia padėtis rytuose, Kivu provincijose ir Tanganikoje, taip pat ir pranešimai, jog buvę grupuotės M23 sukilėliai galimai vėl griebėsi ginklų. ES primena Kongo valdžios institucijoms tenkančią atsakomybę ir ragina Kongo Demokratinės Respublikos ginkluotąsias pajėgas (FARDC), remiant MONUSCO, dėti visas pastangas apsaugoti gyventojus. Grupuotės M23 klausimu ES primena įsipareigojimus, prisiimtus 2013 m. gruodžio mėn. Nairobio deklaracijose, taip pat KDR ir regiono taikos, saugumo ir bendradarbiavimo bendrajame susitarime nustatytus principus.

11. ES primena politiniams lyderiams bei saugumo pajėgų nariams, kad yra pasirengusi patvirtinti naujas individualias ribojamąsias priemones asmenims, kurie atsakingi už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus, kursto smurtą arba kurie kliudo išspręsti krizę visuotiniu sutarimu, taikiai bei gerbiant Kongo žmonių siekį išrinkti savo atstovus. ES prašo vyriausiosios įgaliotinės inicijuoti darbą šia linkme.

12. ES patvirtina, kad yra pasirengusi kuo greičiau pradėti politinį dialogą aukščiausiu lygmeniu su būsima vyriausybe, pagal Kotonu susitarimo 8 straipsnį. Ji yra pasirengusi suteikti paramą, įskaitant finansinę paramą, rinkimų procesui, kuris atitiktų visas būtinas sąlygas. ES taip pat yra pasirengusi toliau teikti paramą Kongo gyventojams, kurie kasdien susiduria su dideliais socialiniais ir ekonominiais sunkumais, ir ragina atnaujinti ir sistemingai vesti dialogą su tarptautinėmis finansų įstaigomis siekiant rasti ilgalaikį dabartinės ekonominės ir biudžeto krizės sprendimą.

**Press office - General Secretariat of the Council of the EU**

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

[press@consilium.europa.eu](mailto:press@consilium.europa.eu) - [www.consilium.europa.eu/press](http://www.consilium.europa.eu/press)